

SMITTEVERN-NYTT

FAGLIG FORUM FOR HELSESYKEPLEIERE SOM ARBEIDER MED SMITTEVERN

Årgang 18, nummer 4

Desember 2020

KAMPEN MELLOM MENNESKET OG MIKROBENE AV STIG S. FRØLAND

Boken peker på viktige økologiske og miljørelaterte faktorer i den nådeløse kampen mellom mennesket og mikroben. Våre inngrep i naturen gjennom avskoging og klimaendringer, migrasjon og kriger endrer balansen mellom menneskene og de truende mikroorganismene, og frembringer alvorlig sykdom.

Kilde: [Dreyers forlag](#) 2020

COVID-19 VAKSINE

Da nærmer det seg flere godkjente covid-19 vaksiner og tid for vaksiner i 2021 her i Norge. Vi har spennende tider foran oss i forhold til organiseringen av vaksiner som blant annet krevet ultrakjølekjede. FHI i samarbeid med Helsedirektoratet og Legemiddelverket har utarbeidet Koronavaksinasjonsveileder for kommuner og helseforetak som blir lagt ut 7. desember som en nettpublikasjon. Nett publikasjonen er et dynamisk dokument som vil bli oppdatert med ny eller endret informasjon ved behov. Alle innholdsmessige endringer vil bli loggført og er tilgjengelig nederst i hver artikkel og som eget avsnitt under kapitlet «Om veilederen».

SYSVAK-nett lanseres 7. desember og kan finnes på <https://sysvaknett.fhi.no>. Men husk etter lovverket skal også vaksinerings journalføres i EPJ. SYSVAK er ikke en journalføring.

ECDC offentliggjorde 2. desember rapporten «Overview of COVID-19 vaccination strategies and vaccine deployment plans in the EU/EEA and the UK» Les den [her](#)

Lykke til med Covid-19 vaksinerings til alle dere som blir delaktige. Sammen får vi det til for Norge.

I dette nummeret:

- 1 Ny bok, Covid-19 vaksine, Smittevernregler Covid-19
- 2 Manglende barnevaksinerings, Quiz, Nordisk utdanning i smittevern, E-læringskurs, Julegave med mening

HVORDAN REAGERER DU PÅ SMITTEVERNREGLENE VED COVID-19?

Personligheten din har en overraskende stor effekt på hvordan du reagerer på myndighetenes smittevernregler. Personlighet gjøre oss ulike i måten vi oppfatter ting og hvordan vi lever ut våre sosiale identiteter og behov. I sommer ble det utført en undersøkelse som viste at forsøkspersoner som aktivt opponerte mot smittevernråd var yngre mennesker, oftere menn, og folk med et konservativt politisk syn. Personlighetsmessig opponerte særlig de med lav grad av bekymring (lav Nevrotisme), de som var mer opptatt av egne enn andres behov (lav Omgjengelighet) og de som var mindre opptatt av grundighet og struktur (lav Planmessighet).

Les "[Applying principles of behaviour change to reduce SARS-CoV-2 transmission](#)"

Kilde: [Forskning.no](#)

Hvor godt beskytter egentlig bruk av ansiktsmaske ute i samfunnet? «Trends in County-Level COVID-19 Incidence in Counties With and Without a Mask Mandate — Kansas, June 1–August 23, 2020» er en artikkel som beskriver nedgang av covid-19 tilfeller geografiske områder med lovpålagt bruk av ansiktsmaske fremfor områder uten disse kravene.

Vil du lese hele artikkelen fra CDCs MMWR [her](#)

AKTUELL NETTSTEDER

- Folkehelseinstituttet www.fhi.no
- NSF's landsgruppen av helsesykepleiere www.sykepleierforbundet.no
- The International Union Against Tuberculosis and Lung Disease (The Union) www.theunion.org
- WHO's disease outbreak news www.who.int/csr/don/en/
- The International Society of Travel Medicine (ISTM) www.istm.org

AKTIVITETSKALENDER 2021

SMITTEVERN / INFEKSJON/HYGIENE

•

REISEMEDISIN / VAKSINASJON

- **19. – 22. mai.** Virtual 17th Conference of the International Society of Travel Medicine. Arr: [ISTM](http://www.istm.org) Se informasjonsvideoen om kongressen [her](#)

TUBERKULOSE

•

MIGRASJONSHELSE

- **3. – 4. mai.** 15. International Conference on Migration and Health. Arr. [WASET](http://www.waset.org)
- **28. sep.– 1. okt.** Virtual 12th European Congress on tropical medicine and international health. Arr: [Senter for internasjonal helse Universitetet i Bergen](http://www.senterforinternasjonalhelse.no)

Faglig forum for helsesykepleiere som arbeider med smittevern

Ønsker du å få tilsendt Smittevern-nytt? Send en e-post til redaktøren:

mone.kildal@bga.oslo.kommune.no

MANGLENDE BARNEVAKSINERING PGA PANDEMIEN
WHO melder om manglende og utsatt barnevaksinering rundt i verden pga. koronapandemien. I Afrika har ca. 1 million barn ikke fått sin første dose meslinger holdig vaksine i løpet av de første 7 månedene i 2020 sett i forhold til samme periode i 2019. Totalt 50 vaksinasjonskampanjer med ulike vaksiner har blitt utsatt. På det amerikanske kontinentet var det perioden mai-juni med fleste påvirkninger på barnevaksinasjonsprogrammet forårsaket av begrenset offentlig transport og begrensinger i forhold til å forlate eget hjem.

Kilde: [WHO, werreh 27. Nov 2020, Vol. 95 No. 48](#)

5-SPØRSMÅL QUIZ

Medscape har lærerike 5 spørsmål quiz om ulike temaer. Her er et utvalg innen smittevern som det er noe å lære av:

- [Sesonginfluensa under en Covid-19 pandemi](#)
- [Norovirus vs. Covid-19, Mange like symptomer](#)
- [Tatoveringer. Komplikasjoner og reaksjoner](#)
- [Bitt fra hund og katt, Hva er viktig å vite?](#)

NORDISK UTDANNING I SMITTEVERN

Igjen er det mulighet for å ta en nordisk utdanning i smittevern ved Göteborg universitet. Utdanningen erstatter diplomutdanning i smittevern ved Nordiska Högskolan för Folkhälsovetenskap (NHV) som ble avsluttet i 2014. Den nye utdanningen ble etablert på initiativ av Nordisk ministerråd og de nordiske folkehelseinstituttene i samarbeid med Göteborgs universitet. Programmet er tverrfaglig og retter seg primært mot leger og sykepleiere som arbeider med smittevern, men også andre som har interesse for fagfeltet. For mer informasjon om utdanningen og søknadsprosessen se følgende lenke: <https://www.fhi.no/sv/forebygging-i-helsetjenesten/smittevern-i-institusjoner/nordisk-utdanning-i-smittevern/>

GRATIS E-LÆRINGSKURS HELSEKOMMUNIKASJON

LHL, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke har laget et nytt e-læringskurs «Hva skjer her?» om flerkulturell helsekommunikasjon. 10 lydfiler vil gi deg ulike innblikk og refleksjoner fra pasienter og helsearbeidere. Du blir utfordret på hva du selv kan gjøre for å skape en god kommunikasjon med innvandrerpasienter. LHL håper dette inspirerer til videre refleksjon og bevisstgjøring rundt temaet flerkulturell helsekommunikasjon. Dette er aktuelt i vårt møte både med Covid-19 pasienter og TB-pasienter med innvandrerbakgrunn. **Sjekk ut på:** <https://www.lhl.no/lhl-internasjonal/kurs/>

ÅRETS JULEGAVE? JULEGAVE MED MENING

UNICEF gir deg muligheten til å gi en gave med mening i forhold til Covid-19 vaksineringsen ved å kjøpe Utstyrspakke med masker, hansker, sprøyter og annet utstyr 15 helsearbeidere i felt trenger for å vaksinere trygt og effektivt., Oppbevaringspakken med kjøleboks som gjør at vaksinen kan holde lav nok temperatur gjennom hele reisen, samt masker til de som frakter den. Transportpakken med en solid tråsykkel - det mest effektive transportmiddelet for livsviktige vaksiner. Pakken inneholder også håndsåpe og masker, til de som frakter den. Sjekk ut tilbudet på [UNICEF](http://www.unicef.no)